

SMLOUVY SE ZASLÍBENÍMI

“že jste v té době opravdu byli bez Krista, odloučení od společenství Izraele, bez účasti na smlouvách Božího zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě”

list Efezským, 2,12

Před naším obrácením jsme žili bez naděje a bez Boha. Nyní máme naději, jsme součástí duchovního Izraele a máme podíl na duchovním Izraeli. “smlouvách Božího zaslíbení”.

Co pro nás znamenají Pavlovy výrazy “SMLOUVY” (množné číslo) a “ZASLÍBENÍ” (jednotné číslo)?

SMLOUVY

Nejprve se podíváme
na **NOVOU SMLOUVU**:

*“A právě tak, když bylo
po večeři, vzal kalich a
řekl: Tento kalich je **nová
smlouva** zpečetěná mou
krví, která se za vás
prolívá” (Lukáš 22,20)*

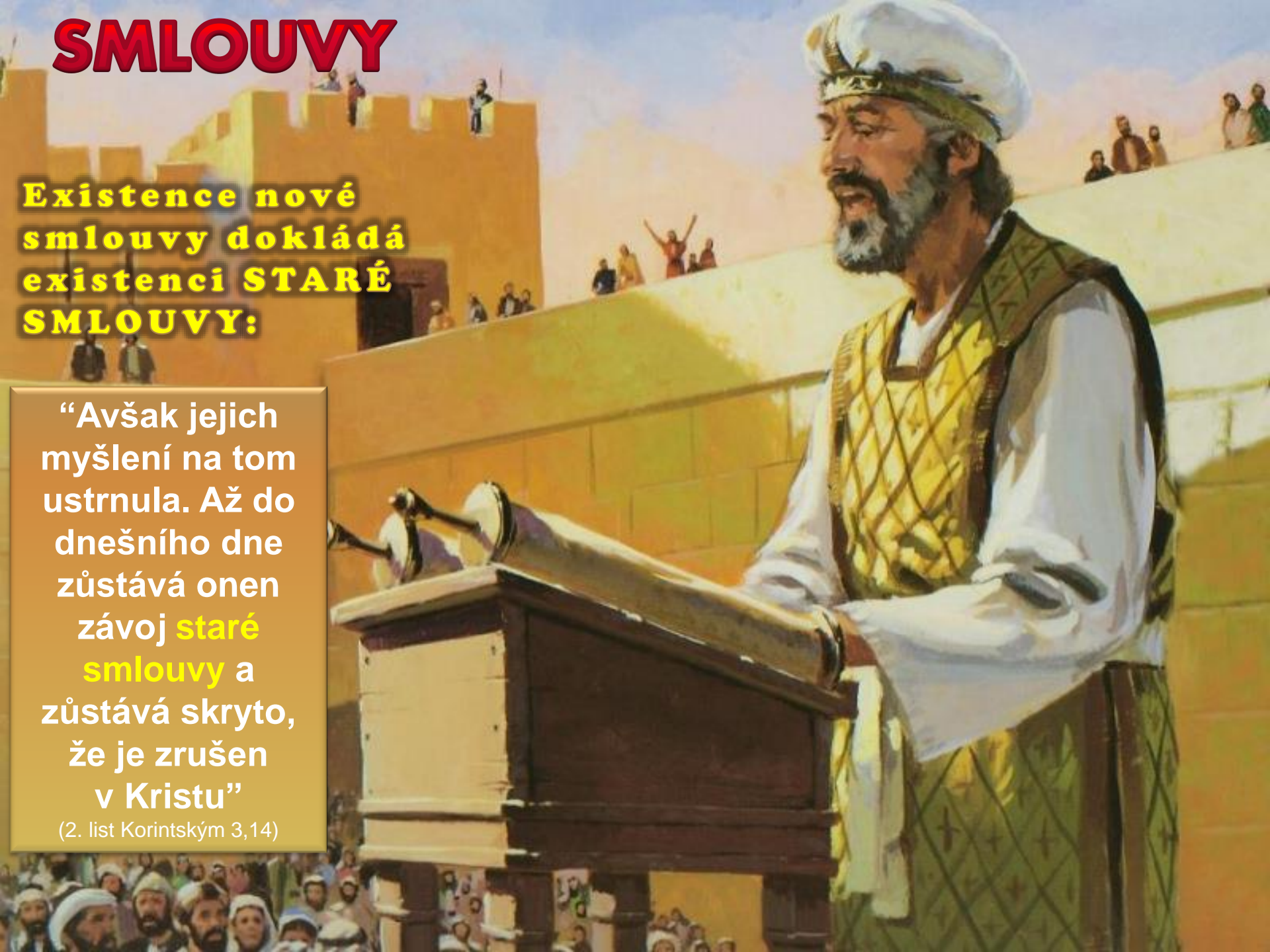

SMLOUVY

Existence nové
smlouvy dokládá
existenci STARÉ
SMLOUVY:

“Avšak jejich
myšlení na tom
ustrnula. Až do
dnešního dne
zůstává onen
závoj **staré
smlouvy** a
zůstává skryto,
že je zrušen
v Kristu”

(2. list Korintským 3,14)

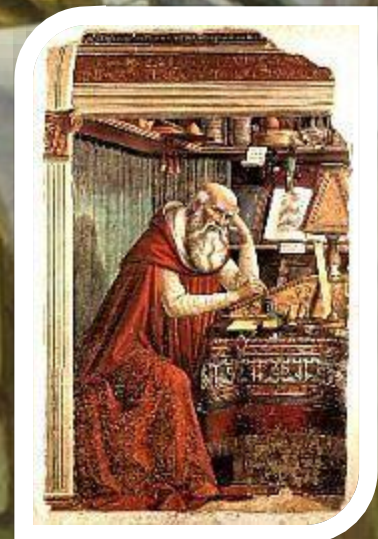
V roce 382 papež Damasus I. pověřil Jeronýma, aby přeložil Bibli do vulgární latiny. Ten přeložil sousloví "Stará smlouva" termínem "Starý zákon".

Od té doby se Bible dělí na Starý a Nový zákon.

Řecké slovo *diatheke* se dá přeložit jako smlouva nebo závět'.

“Avšak jejich myšlení na tom ustrnula. Až do dnešního dne zůstává onen závoj **staré smlouvy** a zůstává skryto, že je zrušen **v Kristu**”

(2. list Korintským 3,14)

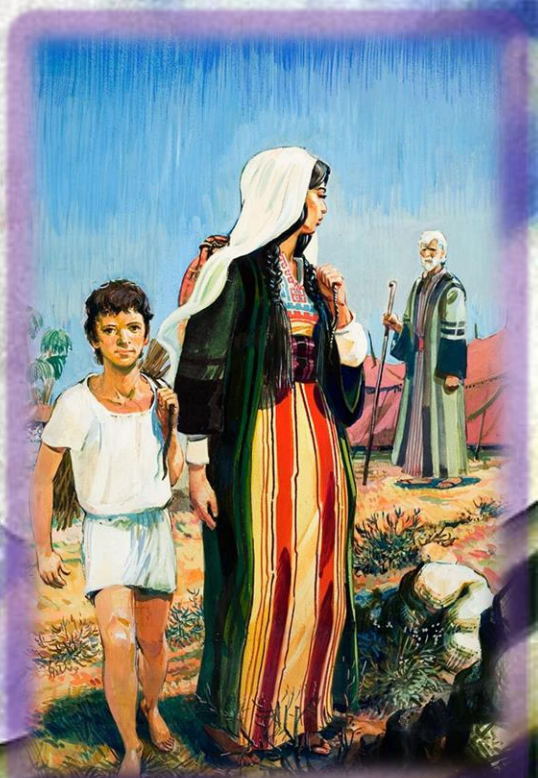

ALEGORIE

“Čtete tam, že Abraham měl dva syny, jednoho z otrokyně a druhého ze ženy svobodné. Ten z otrokyně se narodil jen z vůle člověka, ten ze svobodné podle zaslíbení. Je to řečeno obrazně: Ty dvě ženy jsou dvě smlouvy, jedna z hory Sinaj, která rodí děti do otroctví; to je Hagar. Hagar znamená horu Sinaj v Arábii a odpovídá nynějšímu Jerusalému, nenot žije v otroctví se svými dětmi. Ale budoucí Jeruzalém je svobodný, a to je naše matka... Vy, bratři jste dětmi zaslíbení jako Izák”

list Galatským 4,22-26.28

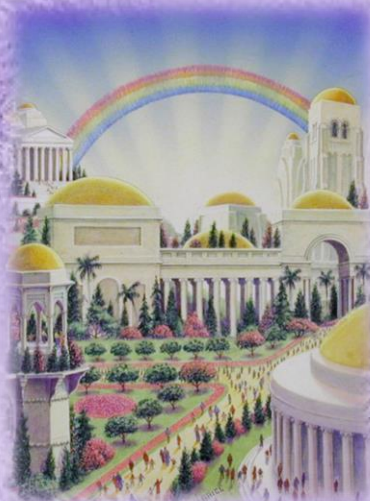

ALEGORIE

Stará smlouva je Sinajská smlouva, založená na pozemských věcech ("současný Jeruzalém" Pavlovy doby).

Nová smlouva je smlouva v Ježíšově krvi, založená na nebeských věcech („budoucí Jeruzalém“).

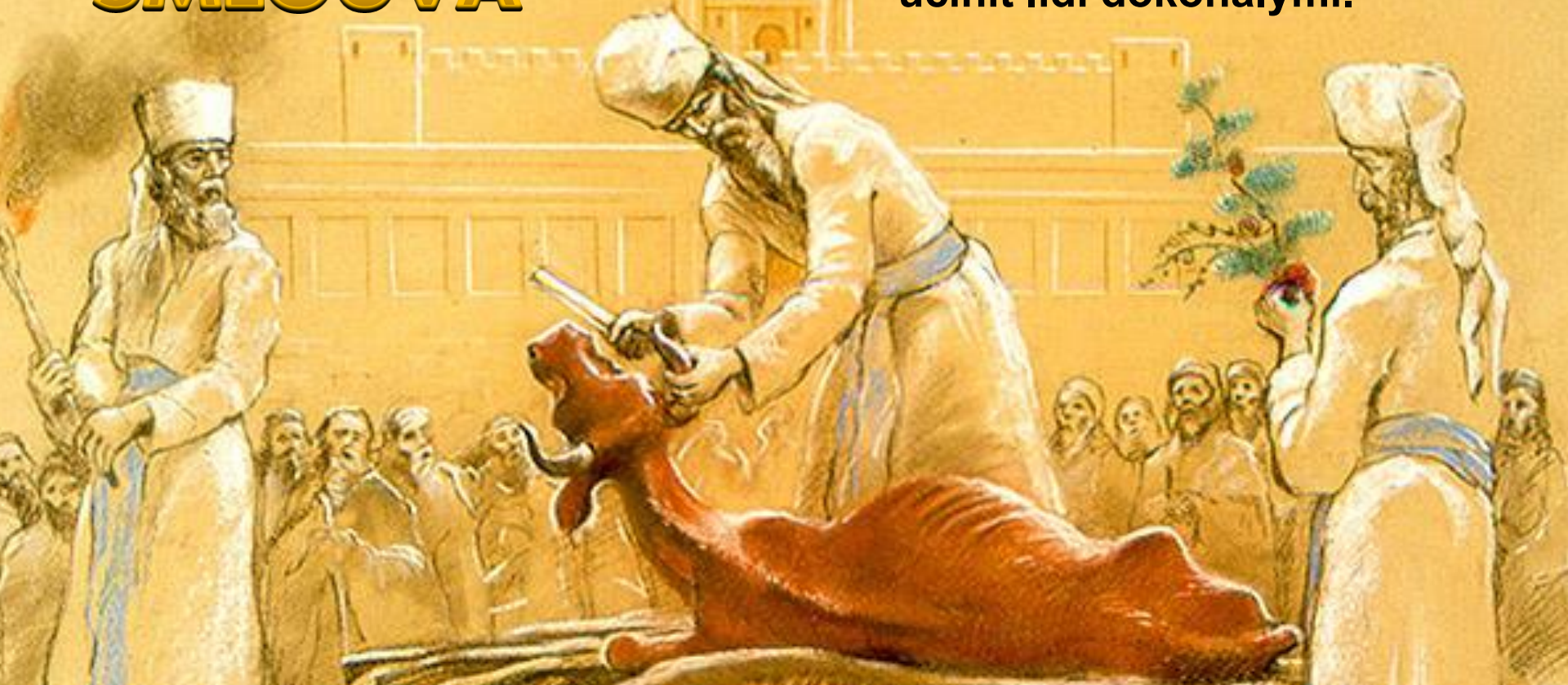
**Ti, kdo
vstupují
do nové
smlouvy,
jsou "dětmi
zaslíbení".**

STARÁ SMLOUVA

Stará smlouva, skládající se z obřadů, nebyla schopna učinit lidi dokonalými.

“ta první smlouva měla ovšem bohoslužebný řád i posvátné místo, ale pozemské... To bylo podobenstvím pro nynější čas, neboť dary a oběti, které se tam přinášely, nemohly dokonale očistit svědomí toho, kdo je obětuje; jde jen o pokrmy, nápoje a různá omývání, tedy o vnější předpisy, platné jen do nového uspořádání” (list Židům 9,1.9-10)

“Hle, přicházejí dny, je výrok Hospodinův, kdy uzavřu s domem izraelským i s domem judským novu smlouvu. Ne takovou smlouvu, jakou jsem uzavřel s jejich otci v den, kdy jsem je uchopil za ruku, abych je vyvedl z egyptské země. Oni mou smlouvu porušili, ale já jsem zůstal jejich manželem, je výrok Hospodinův. Toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, je výrok Hospodinův: Svůj zákon jim dám do nitra, vepíši jim jej do srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem” (Jeremjáš 31,31-33)

Stará smlouva musí uvolnit cestu nové smlouvě, která může praktikujícího zdokonalit.

“Když [tedy] mluví o nové, prohlašuje tu první [smlouvu] za starou; a to, co stárne a chátrá, je blízké zániku”

(list Židům 8,13)

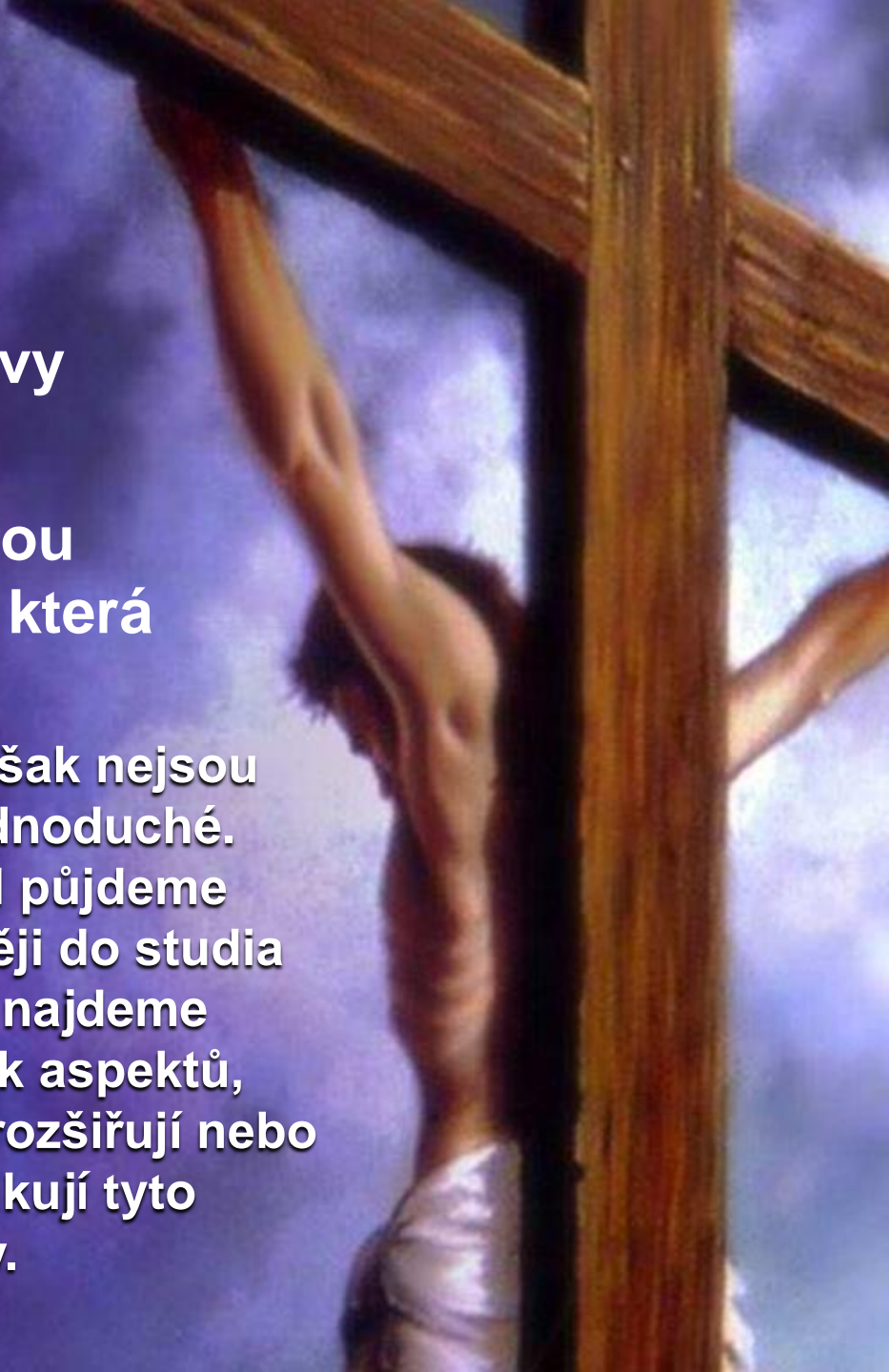

Na základě toho, co jsme dosud zjistili, můžeme vyvodit následující závěry:

- 1. Bůh vstoupil do Nové smlouvy v krvi Ježíše Krista.**
- 2. Tato smlouva nahrazuje Starou smlouvu slavenou na Sinaji, která se skládá z obřadů a rituálů.**

Věci však nejsou tak jednoduché. Pokud půjdeme hlouběji do studia Bible, najdeme několik aspektů, které rozšiřují nebo modifikují tyto závěry.

STARÁ SMLOUVA NEZAČALA NA SINAJI

“Chci tím říct: Smlouvu,
od Boha dávno právoplatně
potvrzenou, nemůže učinit
neplatnou zákon, vydaný
teprve po čtyřech stech
třiceti letech, a tak zrušit
slib”

(list Galatským 3,17)

Zde nám Pavel představuje smlouvu
uzavřenou 430 let před Sinají
(vyhlášením zákona).

Znovu je k ní připojené zaslíbení.

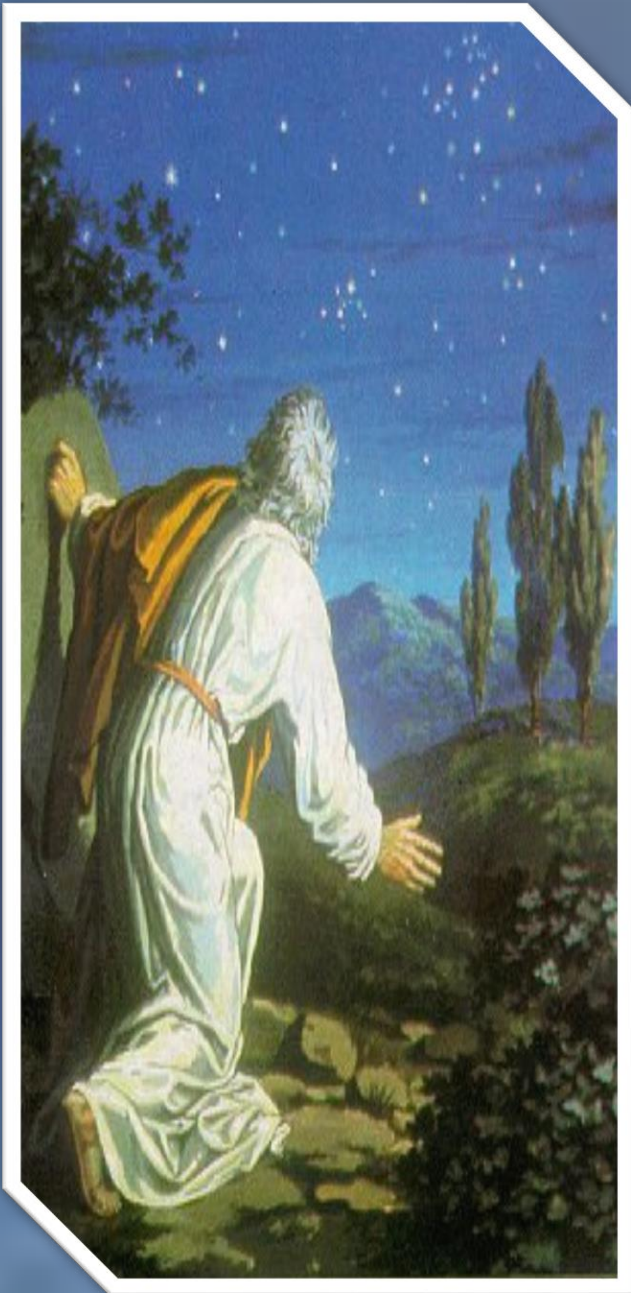

Jaká smlouva byla uzavřena 430 let předtím, než lid Izraele dorazil na horu Sinaj?

“Když bylo Abramovi devětadevadesát let, ukázal se mu Hospodin a řekl: “Já jsem Bůh všemohoucí, chod’ stále přede mnou, buď bezúhonný! Mezi sebe a tebe kladu svou smlouvu; převelice tě rozmnožím.” Tu padl Abram na tvář a Bůh k němu mluvil: “Já jsem! A toto je má smlouva s tebou: Staneš se praotcem hlučícího davu pronárodů. Nebudeš se už nazývat Abram; tvé jméno bude Abraham. Určil jsem tě za otce hlučícího davu pronárodů. Převelice tě rozplodím a učiním z tebe pronárody, i králové z tebe vzejdou. Smlouvu mezi sebou a tebou i tvým potomstvem ve všech pokoleních činím totiž smlouvou věčnou, že budu Bohem tobě i tvému potomstvu. A tobě i tvému potomstvu dávám do věčného vlastnictví zemi, v níž jsi hostem, tu celou zemi kenaanskou. A budu jim Bohem.”“

1. Mojžíšova 17, 1-8

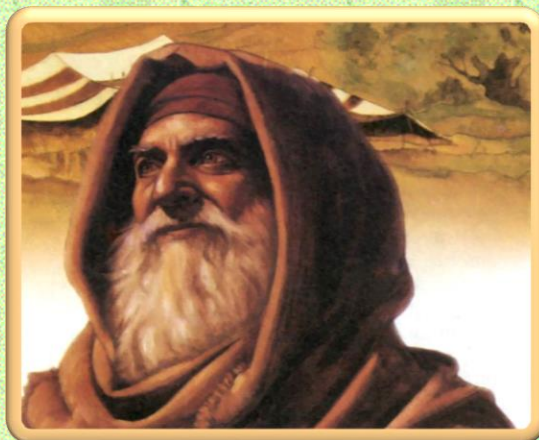
STARÁ SMLOUVA: SMLOUVA S ABRAHAMEM

Co se chystal udělat Bůh:

- ✓ Rozmnožte Abrahamovo potomstvo a vychovávejte z něj krále. Zvláště v jeho semeni (Ježíši, králi králů) budou požehnány všechny národy..
- ✓ Dej mu zemi Kanaán jako věčné dědictví.

Co by měl udělat člověk:

- ✓ “Kráčej přede mnou a buď dokonalý”

STARÁ SMLOUVA: UZAVŘENÁ S ABRAHAMEM

Důležitým rysem této smlouvy je, že se nazývá věčná, trvajících navěky

¿Jak může být věčná smlouva prohlášena za neplatnou a nahrazena jinou?

VĚČNÉ SMLOUVY

Věčné smlouvy uzavřené mezi Bohem a člověkem jsou dvojího druhu:

- ➔ **Jednostranné.** Jejich autorem je Bůh bez účasti člověka.
- ↔ **Bilaterální.** Bůh se k něčemu zavazuje a přitom počítá se spoluprací člověka.

JEDNOSTRANNÉ VĚČNÉ SMLOUVY

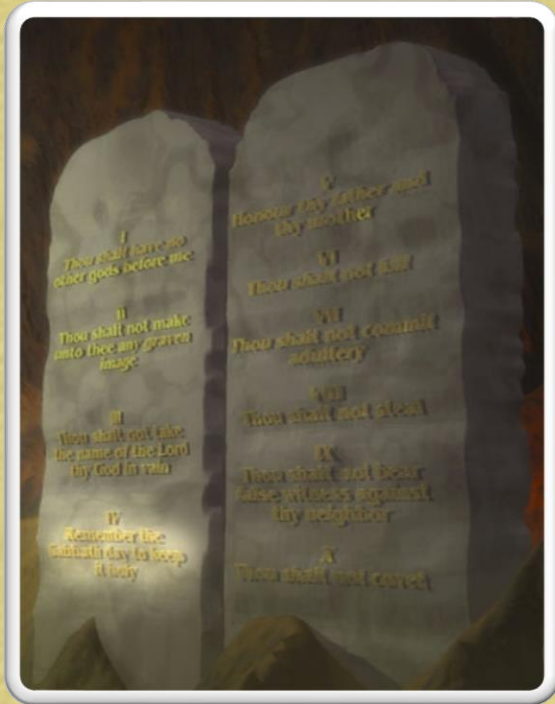
Sobota

“Ať tedy Izraelci dbají na sobotní den a dodržují jej po všechna svá pokolení jako **VĚČNOU SMLOUVU**. To je provždy platné znamení mezi mnou a syny Izraele V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe a zemi, ale sedmého dne odpočinul a oddechl si” (2. Mojžíšova 31,16.17)

Chléb předložení

(Boží přítomnost mezi jeho lidem)

“Ať je Áron před Hospodinem uspořádá vždycky v sobotní den, a to ustavičně. To bude mezi Izraelci platit jako **SMLOUVA VĚČNÁ**” (3. Mojžíšova 24,8)

JEDNOSTRANNÉ VĚČNÉ SMLOUVY

Oběti pozdvihování nebo
"smlouva potvrzená solí"
(platí tak dlouho, dokud
existují kněží)

“Všechny oběti pozdvihování svatých darů, které pozdvihují Izraelci k Hospodinu, dávám tobě a s tebou i tvým synům a dcerám provždy platným nařízením. Je to **SMLOUVA POTVRZENÁ SOLÍ**, provždy platná před Hospodinem pro tebe i pro tvé potomstvo”
(4. Mojžíšova 18,19)

První smlouva, uzavřená mezi Bohem a všemi lidmi světa byla „duha zaslíbení“

“rozpomenu se na svou smlouvu mezi mnou a vámi i veškerým živým tvorstvem, a vody již nikdy nezpůsobí potopu ke zkáze všeho tvorstva. Ukáže-li se na oblaku duha, pohlédnu na ni a rozpomenu se na **VĚČNOU SMLOUVU** mezi Bohem a veškerým živým tvorstvem, a vody již nikdy nezpůsobí potopu ke zkáze všeho tvorstva”
(1. Mojžíšova 9,15.16)

DVOUSTRANNÉ VĚČNÉ SMLOUVY

Může být věčná smlouva prohlášena za neplatnou?

“Zhanobena je země svými obyvateli, neboť přestoupili zákony, změnili nařízení, **PORUŠILI VĚČNOU SMLOUVU**”

(Izajáš 24, 5)

Pokud smlouva závisí na dvou stranách, nedodržení podmínek smlouvy kteroukoli ze stran ji zneplatní.

Bůh, který se nemění, neporušuje smlouvu.

Ale člověk může porušit věčnou smlouvu svou tvrdošíjnou neposlušností.

VÝVOJ VĚČNÉ SMLOUVY

Smlouva uzavřená s Abrahamem

“Smlouvu mezi sebou a tebou i tvým potomstvem ve všech pokoleních činím totiž smlouvou věčnou, že budu Bohem tobě i tvému potomstvu” (1. Mojžíšova 17,7)

Smlouva s Izákem

- “Bůh však pravil: "A přece ti tvá žena Sára porodí syna a nazveš ho Izák (to je Smíšek). Svou smlouvu s ním ustavím pro jeho potomstvo jako smlouvu věčnou” (1. Mojžíšova 17,19)

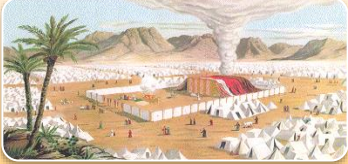
Smlouva s Jákobem

- “Uzavřel ji s Abrahamem, přísahou ji stvrdil Izákovi, stanovil ji Jákobovi jako nařízení, Izraeli jako smlouvu věčnou”

(1. Patalipomenon 16,16.17)

VÝVOJ VĚČNÉ SMLOUVY

Získala "právní" podobu na Sinaji a zformovala se ve svatyni a jejich obřadech.

Potvrdilo se to v Davidově rodině

“Toto jsou Davidova poslední slova: "Výrok Davida, syna Jišajova, výrok muže Nejvyšším povýšeného, pomazaného Bohem Jákobovým, líbezného pěvce izraelských žalmů. Hospodinův duch skrze mne mluvil, na mém jazyku byla řeč jeho. Privil mi Bůh Izraele, skála Izraele ke mně promluvila: Kdo člověku vládne spravedlivě, ten, kdo vládne v Boží bázni, je jak jitřní světlo při východu slunce, jak bez mráčku jitra, od jehož jasu a vláhy se zelená země. I když můj dům před Bohem takový není, ustanovil pro mne **VĚČNOU SMLOUVU**, ve všem uspořádanou a dodržanou. Je to veškerá má spása a veškeré blaho, odjinud nevzejde nic».”
(2. Samuelova 23,1-5)

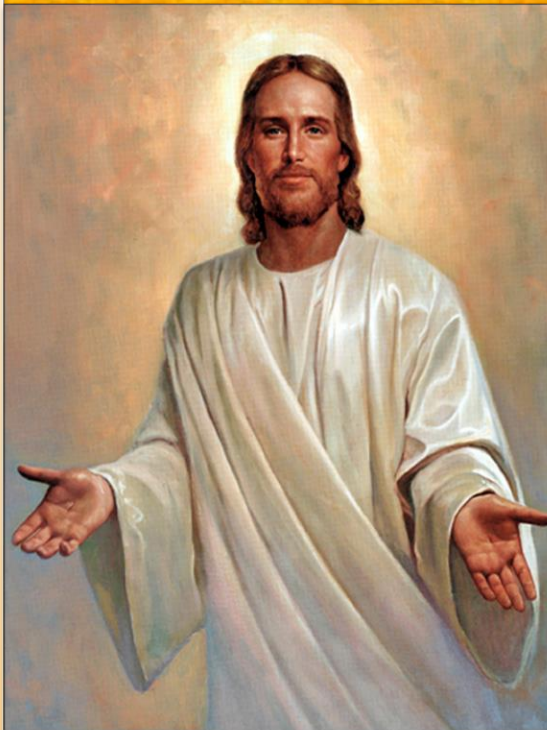
- Jak sám David naznačuje, tato smlouva přesahovala jeho vlastní děti, ukazovala na Krále králů: Ježíše Krista..

VÝVOJ VĚČNÉ SMLOUVY

Když Davidovi potomci porušili tuto smlouvu, Bůh ji rozšířil – prostřednictvím Ježíše – na celé lidstvo.

“Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko! Proč utrácíte peníze, ale ne za chléb? A svůj výdělek za to, co nenasytí? Poslechněte mě a jezte, co je dobré, ať se vaše duše kochá tukem! Nakloňte ucho a pojdte ke mně, slyšte a budete živi! Uzavřu s vámi **SMLOUVU VĚČNOU**, obnovím milosrdenství věrně Davidovi prokázaná”
(Izajáš 55,1-3)

“‘Já, Ježíš, posílám svého posla, aby vám to dosvědčil po všech církvích. Já jsem potomek z rodu Davidova, jasná hvězda jitřní.’
A Duch i nevěsta praví: ‘Přijď!’ A kdokoli to slyší, ať řekne: ‘Přijď!’
Kdo žízní, ať přistoupí; kdo touží, ať zadarmo nabere vody života”
(Zjevení 22,16.17)

VÝVOJ VĚČNÉ SMLOUVY

Nositelem smlouvy již není Abrahamův fyzický potomek, ale církev, kterou založil Kristus..

“Vy pak budete nazýváni "Hospodinovi kněží", bude se vám říkat "Sluhové našeho Boha". Budete užívat bohatství pronárodů a honosit se jejich slávou... Neboť já Hospodin miluji právo, při zápalné oběti nenávidím vydírání. Jejich výdělek jim předám věrně a uzavřu s nimi **SMLOUVU VĚČNOU**. Jejich potomstvo bude známé mezi pronárody a jejich potomci uprostřed národů. Všichni, kdo je spatří, rozpoznají na nich, že oni jsou to potomstvo, jemuž Hospodin žehná”
(Izajáš 61,6.8.9)

“Vy však jste 'rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu', abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla”
(1. list Petřův 2,9)

VYŠŠÍ SMLOUVA

“Avšak Ježíš dosáhl
vzněšenější služby, právě tak
jako je prostředníkem vyšší
smlouvy, založené na lepších
zaslíbeních”

(list Židům 8,6)

Smlouva, kterou Bůh uzavřel s Abrahamem, Izákem a Jákobem a později ratifikoval s Davidem, je tatáž, kterou Ježíš uzavřel se svou krví a oznámil během Poslední večeře. Jedna se však nazývá "stará smlouva" a druhá se nazývá "nová smlouva". Jaký je mezi nimi ve skutečnosti rozdíl?

VYŠŠÍ SMLOUVA

Stará smlouva vyžadovala poslušnost a vykonávání určitých obřadů a rituálů. Tato zaslíbení ukazovala na budoucnost, na naplnění v očekávaném Mesiáši.

Nová smlouva již nepotřebuje obřady ani obřady, protože má samotné skutečnosti a větší příslib: přímluvu Ježíše Krista, velekněze, v nebeské svatyni.

VYŠŠÍ SMLOUVA

Naším
zaslíbeným
vlastnictvím je
nyní
Nová země.

Ve staré smlouvě bylo
Abrahamovi slíbeno
vlastnictví země Kanaán
jako věčné dědictví.
V novém případě příslib
dalece přesahuje
vlastnictví
malé dědictví v zemích
Palestiny.

“Pak vzal i kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: "Pijte z něho všichni. Neboť toto jest má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů. Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v KRÁLOVSTVÍ SVÉHO OTCE” (Matouš, 26,28.29)

NAŠE ÚLOHA VE SMLouvĚ

“Přines Bohu obět’ díků

a plň své sliby Nejvyššímu!

Až mě potom budeš v sen soužení volat,

Já tě ubráním

a ty mě budeš oslavovat

Žalm 50,14.15

**Bůh žádá naši
chválu.**

**Nyní nepožaduje
nic menšího, než
požadoval od
Abrahama:**

Celé naše srdce

SMLOUVY ZASLÍBENÍ

*Bůh sám, Bůh Hospodin promluvil a volá zemi
od slunce východu až po západ.
Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh,
přichází Bůh náš a nehodlá mlčet. Před ním jde
oheň šířající, vichřice běsní kolem něho.
Nebesa shůry i zemi volá, provede při se svým
lidem.*

*Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali
mou smlouvu!*

Žalm 50,1-5

**Milý bratře,
dodržuješ již
smlouvy tohoto
zaslíbení?**

**Uzavři osobní
smlouvu se svým
Bohem ještě dnes.**

